

Monitoring nowelizacji przepisów prawa i stanu prac legislacyjnych

WRZESIEŃ 2023 R.

Spis treści

PRZEPISY KRAJOWE – PROJEKTY LEGISLACYJNE.....	3
Rządowy projekt z dnia 22 czerwca 2023 r. ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców – w dniu 25 lipca projekt skierowano do konsultacji (KRRP, NRA, KRDP, KRBR, KRSCO, KRS, KNF, RF, KRA, KRPIIB, RNZUS, ZUS, NSZZ"Ś"RI, ZZRS, KZRKiOR, KRKGW, SKOK i NIA).....	3
Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw – projekt w fazie konsultacji środowiska instytucji rynku finansowego – trwają konsultacje z Kancelarią Prezydenta	3
Projekt ustawy o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, ustawy o rachunkowości oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym – Senat w dniu 14 lipca 2023 r., po drugim czytaniu, podjął uchwałę w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy.....	4
USTAWY UCHWALONE	5
Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o Centralnej Informacji Emerytalnej – wejdzie w życie 5 października	5
OKIEM EKSPERTA.....	6
Stanowiska UKNF dot. prawidłowego wykorzystania w sektorze finansowym rozwiązań w zakresie nawiązywania stosunków gospodarczych bez fizycznej obecności klienta z dnia 29 września 2023 r.....	6

PRZEPISY KRAJOWE – PROJEKTY LEGISLACYJNE

Rządowy projekt z dnia 22 czerwca 2023 r. ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców – w dniu 25 lipca projekt skierowano do konsultacji (KRRP, NRA, KRDP, KRBR, KRSKO, KRS, KNF, RF, KRA, KRPIIB, RNZUS, ZUS, NSZZ"SI"RI, ZZRS, KZRKiOR, KRKGW, SKOK i NIA)

- ✓ Ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2024 r. z wyjątkiem m.in. art. 32 – zm. w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów wejdą w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.
- ✓ Ustawa zmienia m.in. następujące ustawy: Kodeks postępowania administracyjnego, Kodeks cywilny, Kodeks postępowania cywilnego - m.in. art. 598(23) i nast. Kpc - Sprawy z zakresu działalności gospodarczej osób nieposiadających pełnej zdolności do czynności prawnych), Kodeks spółek handlowych, ustawy o KRS, ustaw podatkowych, ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prawo przedsiębiorców oraz ustawy o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw
- ✓ D497 <https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/agent.xsp?symbol=RPL&Id=RM-0610-80-23>

Celem projektowanej ustawy jest wprowadzenie uproszczeń odnoszących się do każdego etapu istnienia i prowadzenia przedsiębiorstwa, tj. rozpoczynania działalności przez przedsiębiorcę, rozwoju jego przedsiębiorstwa w kolejnych latach oraz przekazania jej w ręce następców. Nowelizacja obejmie też przepisy dotyczące zasad stanowienia prawa gospodarczego. W szczególności zmiany dot. następujących ustaw: Kodeks postępowania administracyjnego, Kodeks cywilny, Kodeks postępowania cywilnego (m.in. art. 598(23) i nast. Kpc - Sprawy z zakresu działalności gospodarczej osób nieposiadających pełnej zdolności do czynności prawnych), Kodeks spółek handlowych, ustawy o KRS, ustaw podatkowych, ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prawo przedsiębiorców oraz ustawy o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw – projekt w fazie konsultacji środowiska instytucji rynku finansowego – trwają konsultacje z Kancelarią Prezydenta

Wprowadzenie ujednoliconej techniki przeprowadzania walnych zgromadzeń (WZ) – co zostało określone w projekcie jako tryb organizacji walnych zgromadzeń. Są to:

- stacjonarne walne zgromadzenie (zachowane i już istniejące) – gdy wszyscy akcjonariusze obecni są na WZ,
- WZ na którym akcjonariusze mogą uczestniczyć zarówno a) osobiście jak i b) zdalnie za pośrednictwem dedykowanego systemu informatycznego,

- elektroniczne walne zgromadzenie (dalej „EWZA”) stanowiące w istocie zmodernizowaną wersję dawnego zgromadzenia korespondencyjnego.

Propozycja zawiera zatem również rezygnację z praktycznie niestosowanego i archaicznego głosowania za pomocą listów na rzecz systemu informatycznego udostępnianego przez spółkę. EWZA jest pomyślane jako formuła nadzwyczajnego walnego zgromadzenia, umożliwiając spółkom ich przeprowadzenie w przypadkach pojawienia się kwestii nieprzewidzianych i nagłych. Projekt zachowuje jednak prymat WZ stacjonarnego lub z opcją udziału poprzez system elektroniczny dla kwestii podstawowych zarezerwowanych dotychczas dla zwykłego WZ.

Jednym z istotniejszych elementów projektu jest wprowadzenie tzw. fazy konsultacyjnej – istotnej zwłaszcza w przypadku EWZA, co powiązane jest z prawem do żądania informacji i zmian porządku obrad.

Projekt zawiera zmianę metodologii głosowania grupami poprzez przyjęcie koncepcji tzw. kandydatów mniejszości jak i możliwość stworzenia grupy kandydatów. Daje to możliwość ochrony interesów mniejszości w radzie nadzorczej również poprzez możliwość wyboru spośród kandydatów mniejszości. Dodatkową ochronę interesów mniejszości stanowi wprowadzona w projekcie możliwość aby członek rady nadzorczej wybrany głosami mniejszości ab initio decydował o tym, że prowadzić będzie stałą kontrolę nadzorczą w spółce (a zatem nie tylko na posiedzeniach rady nadzorczej i na podstawie jej uchwały).

Istotną zmianą, z punktu widzenia firm inwestycyjnych jest zawarcie, w treści wystawianego przez podmiot prowadzący rachunek papierów wartościowych zaświadczenia o prawie uczestnictwa w WZ, informacji o zamiarze udziału w WZ przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, ustawy o rachunkowości oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym – Senat w dniu 14 lipca 2023 r., po drugim czytaniu, podjął uchwałę w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy

- ✓ Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, przepisy stosuje się po raz pierwszy do sprawozdań sporządzanych za rok obrotowy rozpoczynający się po dniu 31 grudnia 2023 r.
- ✓ Zmiany w ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym,
- ✓ Druk nr 979 S: <https://www.senat.gov.pl/prace/proces-legislacyjny-w-senacie/inicjatywy-ustawodawcze/inicjatywa,234.html>

Konieczność opracowania projektu ustawy powstała w związku z realizacją rekomendacji Senackiego Zespołu do spraw Spółki GetBack S.A. i uchwałą Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie ustaleń poczynionych przez Senacki Zespół do spraw Spółki GetBack S.A., oraz sugestii samorządu zawodowego biegłych rewidentów.

W projekcie proponuje się m.in. rozszerzenie zakresu podmiotowego definicji pojęcia „jednostka zainteresowania publicznego”, zawartej w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, o spółki, które są na etapie przygotowania prospektu emisyjnego (od dnia podjęcia przez właściwy organ spółki uchwały w sprawie ubiegania się o dopuszczenie papierów wartościowych do obrotu na rynku regulowanym). Powyższe rozwiązanie pozwoli na objęcie regulacjami wynikającymi z art. 136 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym firm audytorskich świadczących usługi na rzecz takiej spółki.

W projekcie proponuje się również nałożenie na spółkę będącą jednostką zainteresowania publicznego obowiązku opracowania i wdrożenia systemu kontroli – 2 – wewnętrznej w celu zapewnienia wiarygodności sprawozdawczości finansowej (art. 1 pkt 4 projektu). System kontroli wewnętrznej w obszarze sprawozdawczości finansowej będzie atestowany przez niezależnego biegłego rewidenta.

Zgodnie z art. 4 projektu przepisy znajdą zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań sporządzanych za rok obrotowy rozpoczynający się po dniu 31 grudnia 2023 r. Przepis ma na celu wyeliminowanie problemu intertemporalnego, który wiąże się z wejściem w życie noweli w trakcie roku obrotowego. Przyjęte rozwiązanie gwarantuje, że nowe regulacje stosowane będą począwszy od pierwszego „pełnego” roku, który nastąpi po dniu wejścia w życie ustawy.

USTAWY UCHWALONE

Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o Centralnej Informacji Emerytalnej – [wejdzie w życie 5 października](#)

- ✓ Ustawa wchodzi w życie 5 października, z wyjątkiem art. 4 ust. 3 (termin dla ministra właściwego ds. informatyzacji na wydanie rozporządzenia w spr. wymagań technicznych i organizacyjnych dot. przekazywania danych i informacji) – wejdzie w życie po 6 mies. od dnia ogłoszenia oraz art. 36 pkt 1-5 (zm. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych) – wejdą w życie po 12 miesiącach od dnia ogłoszenia.

Rekomendowanym rozwiązaniem problemów związanych z brakiem jednego, spójnego, docelowego miejsca gdzie taką informację o zgromadzonych środkach po zakończeniu kariery zawodowej można całościowo uzyskać, bez konieczności zwracania się do wielu instytucji, w szczególności utrudnionego dostępu do zgromadzonych składek emerytalnych i dobrowolnych wpłat, a także w praktyce braku kompleksowej informacji o świadczeniach emerytalnych, bez względu na ich źródło, będzie utworzenie w systemie teleinformatycznym Centralnej Informacji Emerytalnej (CIE). Zebranie informacji o całym systemie pozwoli na lepsze administrowanie nim, a także zapewnienie przejrzystości tej części rynku finansowego. Za pomocą strony internetowej i aplikacji mobilnej nastąpi także elektroniczna kontaktów pomiędzy instytucjami systemu emerytalnego a ubezpieczonymi i oszczędzającymi. W efekcie zwiększy się konkurencyjność tego rynku, z korzyścią dla oszczędzających. Temu celowi będą służyły ewidencje prowadzone w ramach CIE. Rozwiązanie przygotowuje Polski Fundusz Rozwoju.

OKIEM EKSPERTA

Stanowiska UKNF dot. prawidłowego wykorzystania w sektorze finansowym rozwiązań w zakresie nawiązywania stosunków gospodarczych bez fizycznej obecności klienta z dnia 29 września 2023 r.

Materiał opracowany przez Kancelarię KSZ Smart Legal Karwasiński, Szpringer i Wspólnicy.

**KARWASIŃSKI
SZPRINGER**

Główny wątek: zdalna weryfikacja klienta.

Stanowisko określa jak podmioty nadzorowane powinny zachować się w związku z:

- nawiązywaniem stosunków gospodarczych z nowymi klientami bez ich fizycznej obecności,
- korzystaniem z usług podmiotów trzecich w tym zakresie,
- wdrażaniem polityk oraz procedur, systemu kontroli wewnętrznej i nadzoru wewnętrznego dotyczących zdalnego stosowania środków bezpieczeństwa finansowego [ś.b.f.] (KYC / onboarding online).

Obszar regulacyjny: AML – [ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu](#) [ustawa AML],

Środki identyfikacji elektronicznej eIDAS – [rozporządzenie UE nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r.](#)

Relacja do podobnych stanowisk:

Stanowisko uwzględnia [wytyczne EBA dotyczące wykorzystania rozwiązań w zakresie zdalnego nawiązywania relacji z klientami](#), które mają zastosowanie od dnia 2 października 2023 r. W ślad za wytycznymi EBA, stanowisko poświęca uwagę następującym sprawom:

- wdrożenia dokumentacji wewnętrznej dotyczącego zdalnego nawiązywania relacji z klientem (zdalny onboarding),
- oceny danego rozwiązania technologicznego przed jego wdrożeniem,
- dopasowania danych biometrycznych do oznaczonego klienta,
- korzystania z usług osób trzecich lub outsourcingu,
- zarządzania ryzykiem ICT,
- korzystania z usług zaufania i krajowych procesów identyfikacji.

UKNF nie zmienia, ani nie uchyla [Stanowiska z 2019 r. o identyfikacji klienta w oparciu o metodę wideoweryfikacji](#) oraz [Stanowiska z 2022 r. o identyfikacji klienta instytucjonalnego i weryfikacji jego tożsamości w oparciu o metodę wideoweryfikacji](#).

Najnowsze stanowisko podobnie jak to z 2019 r. oraz 2022 r. w zakresie rozwiązań technologicznych wykorzystywanych do stosowania ś.b.f. zawiera odwołanie do rekomendacji D oraz dodatkowo do [stanowiska chmurowego UKNF](#), do którego poprzednie stanowiska nie referowały.

Omawiane stanowisko jest jak dotąd najobszerniejszym w temacie zdalnej weryfikacji i poza wspomnianymi obszarami uregulowanymi na podstawie wytycznych EBA, daje wytyczne do zmian w procedurach instytucji obowiązanych [IO] oraz określa role konkretnych osób (np. AMLRO) w zapewnieniu skutecznego wdrożenia tych zmian.

Poniżej znajdują się najważniejsze obszary stanowiska.

Dokumentacja instytucji obowiązanej (wpływ na biznes):

- proces zdalnego nawiązywania relacji z klientem powinien zostać uwzględniony, w szczególności w procedurze przeciwpromocyjnej (regulaminie AML), procedurach badania dostawców ICT, czy matrycy ryzyka dla tego typu procesów.
- dokumentacja powinna uwzględniać, m.in.:
 - opis rozwiązania,
 - opis przypadków wykorzystania rozwiązania,
 - opis czynników ryzyka związanych z wykorzystaniem rozwiązania,
 - opis czynności zautomatyzowanych i tych zależnych od człowieka,
 - szkolenia w zakresie onboardingu online,
 - relacja pomiędzy danymi, które klient sam przekazuje, a które instytucja pozyskuje samodzielnie dzięki technologii / udostępnionym jej dokumentom lub informacjom.

AMLRO:

- zapewnia skuteczność wdrożenia powyżej omówionej dokumentacji,
- dokonuje regularnych przeglądów i aktualizacji dokumentacji.

Outsourcing:

- zawiera rozróżnienie pomiędzy procesami realizowanymi przez samą instytucję, a procesami realizowanymi przez dostawcę rozwiązania,
- zapewnia, aby dane gromadzone przez dostawcę były zgodne z przepisami ustawy AML oraz wytycznymi omawianego stanowiska,
- wymaga bieżącego monitorowania stosunków gospodarczych, tak aby minimalizować ryzyko ML/FT związane z zdalnym nawiązaniem relacji z klientem,
- zapewnia właściwe przechowywanie danych przez dostawcę,
- wymaga wcześniejszego przeprowadzenia analizy i oceny dostawcy (badanie jego infrastruktury, wiedzy i umiejętności),

- wymaga zapewnienia wdrożenia polityk i procedur podmiotu nadzorowanego (stały monitoring, który zapobiec ma sytuacji, gdzie dostawca będzie działał sprzecznie z procedurami IO, pomimo że należycie wykonuje umowę).

Zarządzanie ryzykiem ICT

- UKNF referuje do [wytycznych EUNB w sprawie zarządzania ryzykiem związanym z technologiami i bezpieczeństwem ICT](#),
- IO zarządza ryzykiem ICT tak w przypadku gdy sama zarządza procesem zdalnego onboardingu, jak i gdy korzysta z usług outsourcingowych,
- IO korzysta z bezpiecznych kanałów komunikacji,
- IO informuje klienta o obowiązujących środkach bezpieczeństwa wymaganych do bezpiecznego korzystania z rozwiązania.

Usługi zaufania i krajowe procesy identyfikacji:

- IO w ramach zdalnego onboardingu może wykorzystywać usługi zaufania i metody identyfikacji elektronicznej regulowane, uznawane, zatwierdzone lub zaakceptowane przez odpowiednie organy państwa członkowskiego,
- stosowanie usług zaufania musi być poprzedzone analizą ryzyka obejmującą:
 - ryzyko uwierzytelnienia,
 - ryzyko fałszywej tożsamości,
 - ryzyko utraty, kradzieży, zwieszenia, cofnięcia lub wygaśnięcia ważności dokumentu stwierdzającego tożsamości.

Stanowisko w dużej mierze obejmuje wytyczne EBA i umieszcza je w krajowym porządku regulacyjnym, uzupełniając przy tym poprzednie stanowiska UKNF dotyczące wideoweryfikacji.

